

Formas generella villkor för beviljade medel till forskning och innovation

Dessa villkor har fastställts av Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) den 19 december 2023 och ska tillämpas såvida inte annat följer av beslut, särskilda villkor eller utlysningstext. Villkoren gäller för beviljade medel som beslutats från och med den 1 januari 2024.

Rätt till beslutade medel förutsätter att Formas erhåller erforderliga anslag från regeringen.

Definitioner

Medelsförvaltare	Projektpart godkänd av Formas som mottagare av medel.
Projekt	Forskningsprojekt, innovationsprojekt eller liknande verksamhet som beviljats medel från Formas.
Projektbeskrivning	Beskrivning av Projekt i ansökan innehållande tidplan, budget och finansiering.
Projektledare	Fysisk person, eller i vissa fall juridisk person, som ger in ansökan till Formas och leder arbetet med planering och genomförande av Projekt.
Projektpart	Juridisk person som deltar i utformning av Projekt och bidrar till Projekts genomförande.
Projektvillkor	Samtliga villkor som gäller för beviljade medel, dvs. dessa generella villkor samt de särskilda villkor som följer av beslut eller utlysningstext.
Godkännande av villkor	Avser de projektvillkor som Medelsförvaltaren godkänner efter beslut om finansiering.

1. Beslut om beviljande av medel

Formas beslut om beviljande av medel gäller under förutsättning att Medelsförvaltare och Projektledare, genom signering i Formas ansökningssystem, accepterar Projektvillkor.

Projektvillkor gäller till och med den dag då den slutliga återrapporteringen har godkänts av Formas och, i förekommande fall, outnyttjade medel har återbetalats till Formas.

2. Genomförande

2.1 Genomförande i enlighet med beslut

Projektledare och Projektpart åtar sig att genomföra Projekt i enlighet med Formas beslut, Projektvillkor och Projektbeskrivning. Ändring av Projektbeskrivning förutsätter Formas godkännande.

2.2 Vetenskapligt ansvar

Projektledare har vetenskapligt ansvar för Projekt såsom det beskrivits i ansökan till Formas med avseende på objekt och metod. I ansvaret ingår att planera och genomföra Projekt enligt till Formas ingiven projektplan, dock med eventuella justeringar som kan krävas om Formas beviljande av medel understiger sökt belopp.

Projektledare ansvarar för att vetenskaplig återrapportering lämnas in till Formas.

2.3 Ansvar för att Projekt bedrivs i enlighet med god forskningssed, svensk lag och internationella regelverk

Projektledare och Projektpart ska vid genomförande av Projekt

- följa etiska principer och god forskningssed¹ och
- följa tillämpliga lagar och regler.

2.4 Organisation

Projektpart ska ha en ändamålsenlig organisation för att säkra ett effektivt genomförande av Projekt.

2.5 Utrustning

Projektpart är ägare till utrustning och andra inventarier som anskaffats till Projekt med medel från Formas. Utrustningen ska disponeras för Projekt så länge Projekt pågår.

2.6 Underleverantör

Projektpart får endast anlita underleverantör i enlighet med vad som framgår av Projektbeskrivning. Projektpart ansvarar för sin underleverantör såsom för sig själv.

2.7 Tillträde och frånträde

Projektledare och Projektpart får endast tillträda eller frånträda Projekt om det framgår av beslutet eller godkänns av Formas.

2.8 Ändrade förutsättningar

Projektledare och Projektpart får inte utan Formas godkännande bedriva Projekt om förutsättningarna för nyttjande av projektresultat minskat i väsentlig omfattning. Detta gäller även om det uppkommer tekniska eller ekonomiska omständigheter som har väsentlig inverkan på Projekts genomförande.

2.9 Information om andra medel

Projektledare och/eller Projektpart ska omedelbart meddela Formas om medel från annan finansiär erbjuds eller erhålls för samma eller liknande ändamål som Projekt avser. Formas får ändra beslut om att bevilja medel baserat på ny information om att Projekt erhåller medel från Formas eller annan finansiär.

Formas godkänner inte att Projekt tar emot stöd för samma kostnader i Projektet flera gånger, oavsett vilken finansiär som finansierar stödet. I det fall Formas får kännedom om att ett Projekt tar emot eller har tagit emot stöd flera gånger för samma kostnader, kan Formas komma att vidta åtgärder i enlighet med avsnitt 5 och 6.

2.10 Medelsförvaltares övriga åtaganden

Utöver vad som gäller för Projektpart enligt avsnitt 2.1 och 2.3–2.9 åligger det Medelsförvaltare att

- ansvara för att Projektledare och annan berörd personal får tillgång till lokaler, utrustning och andra resurser som krävs för Projekts genomförande,
- tillse att Projekt eller del av Projekt inte påbörjas innan de tillstånd och godkännanden som krävs erhållits,
- ge in ekonomisk återrapportering till Formas, samt
- motta och fördela Formas utbetalning av medel.

¹ Se lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning samt högskoleförordning (1993:100).

Därtill ska Medelsförvaltare omedelbart meddela Formas om

- Projekt försenas eller riskerar att försenas, liksom om det framkommer en risk att Projekt inte kommer att motsvara ställda förväntningar,
- omständigheter av betydelse som kan påverka Projektets genomförande eller finansiering (exempelvis annat offentligt stöd, EU-stöd eller annan forskningsfinansiering),
- ändring av firma, firmatecknare och adress, samt
- ändring av status (exempelvis från små- eller medelstort företag² till stort företag).

Medelsförvaltare är ansvarig för Projektledare. Projektledare ska vara anställd av Medelsförvaltare, om inte annat anges i utlysningstext eller om Formas och Medelsförvaltare kommer överens om annat.

Om Projektledare är anställd av Medelsförvaltare ska Medelsförvaltare, i egenskap av arbetsgivare, tillse att Projektledare kan disponera sin egen och andra anställdas arbetstid i den utsträckning som krävs för att Projekt ska kunna genomföras enligt den projektplan som getts in till Formas. Detta innefattar även publicering av resultaten av forskningen. Om Projektledare har en annan arbetsgivare ska denne godkänna Projektledares åtaganden.

Projektledare ska i förhållande till Formas vara behörig att företräda Medelsförvaltare avseende Projekt.

Byte av Projektledare kräver Formas godkännande. I vissa fall framgår dock av utlysningstext att byte av projektledare inte kan ske.

2.11 Ändringar och tillägg

Formas har rätt att ensidigt fatta beslut om ändring eller tillägg till Projektparts fördel. Ändringar eller tillägg till Formas beslut ska upprättas skriftligen av Formas för att gälla.

3. Nyttiggörande, lärande och spridning m.m.

3.1 Nyttiggörande av resultat

Projektledare och/eller Projektpart ska nyttiggöra projektresultat i enlighet med plan. Detta kan exempelvis ske genom offentliggörande (t.ex. publicering och muntliga presentationer), kommersialisering eller licensiering. På förfrågan av Formas förväntas Projekt inom projekttiden också bidra till nyttiggörande genom deltagande i konferenser och seminarier. Projekt förväntas också delta i uppföljningar och utvärderingar samt inom ramen för dessa dela relevant information om Projektet med Formas, när det är påkallat.

Projektledare och Projektpart får inte överlåta eller upplåta projektresultat, eller på annat sätt vidta någon åtgärd, som medför att det blir fråga om indirekt statligt stöd.

Formas gör inte anspråk på äganderätt till projektresultat.

3.2 Spridning utanför vetenskapssamhället

Projektledare och Projektpart svarar för att projektresultat som kan vara av allmänt intresse ska spridas till mottagare även utanför vetenskapssamhället.

² Se Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (GBER, bilaga 1) och Kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (2003/361/EG).

3.3 Formas ska anges som finansiär

Projektledare och Projektpart svarar för att vid information om Projekt och vid varje offentliggörande av projektresultat ska det anges att arbetet utförts med medel från Formas (på engelska återges namnet med ”Formas – a Swedish Research Council for Sustainable Development”).

Vid publicering av vetenskapliga originalartiklar ska Formas diarienummer för Projekt anges under rubriken ”Acknowledgements” eller motsvarande.

3.4 Formas rätt att sprida information

Formas har rätt att mångfaldiga och sprida hela eller delar av rapporter från Projekt samt även rätt att i övrigt sprida information från och om Projekt, dock under förutsättning att uppgifter som omfattas av sekretess inte röjs.

3.5 Vetenskaplig publicering

Om offentliggörande sker genom vetenskaplig publicering ska Projektledare och Projektpart se till att projektresultat, efter sakkunniggranskning, publiceras i vetenskaplig tidskrift eller görs tillgängligt på annat motsvarande sätt i enlighet med Formas policy för öppen tillgång till vetenskapliga publikationer.

3.6 Vetenskapliga data och övrigt forskningsmaterial

Projektledare och Projektpart svarar för att data och metadata från Projekt så långt som möjligt görs tillgängliga i databaser med öppen tillgång i enlighet med principen *så öppen som möjligt och så begränsad som nödvändigt*.

Projektledare svarar för att det finns en datahanteringsplan för den data som produceras i Projekt. Datahanteringsplanen ska på begäran kunna uppvisas för Formas.

4. Finansiella bestämmelser

4.1 Utbetalning

För rätt till utbetalning av medel ska Projekt genomföras i enlighet med Formas beslut.

För inledande utbetalning krävs att Medelsförvaltare, och när så anges Projektledare, accepterar Projektvillkor i Formas ansökningssystem.

För fortsatt utbetalning av medel krävs att rapportering inkommer i rätt tid och att eventuell efterfrågad komplettering inkommer till Formas.

De medel som Projekt erhåller ska disponeras under den tidsperiod som anges i Godkännande av villkor.

Om medel inte kan utbetalas under det kalenderår som de fördelats på av skäl hänförliga till Projektpart, förlorar denne rätt till de aktuella medlen. Formas kan emellertid besluta att omfördela medlen till kommande kalenderår.

4.2 Rapportering och redovisning

För samtliga kostnader som redovisas till Formas gäller följande kriterier. En kostnad ska

- vara faktisk och reviderbar,
- bäras av Projektpart,
- ha uppkommit under den projekt- eller dispositionstid som framgår av Godkännande av villkor,
- vara fastställd i enlighet med Projektparts vanliga redovisningsprinciper och god redovisningssed,
- vara bokförd, och
- vara skäligen och ha uppkommit enbart för genomförande av Projekt.

De beviljade medlen ska endast användas för kostnader för att genomföra Projekt som projektbeskrivningen avser. Kostnaderna får inte ha ingått i något annat projekt eller ha finansierats av annan finansiär. De utbetalda medlen får inte användas till stipendium, om inte annat framgår av beslutet.

Medelsförvaltare ska redovisa direkta och indirekta kostnader i enlighet med Medelsförvaltares gängse redovisningsprinciper och god redovisningssed.

Medel till forskning ska omfatta direkta och indirekta kostnader i samma proportioner som beräknats för forskningen i sin helhet.

Medelsförvaltare ska tillhandahålla den information och de uppgifter som Formas efterfrågar i samband med uppföljning och utvärdering av forskning och innovation såväl under pågående som efter avslutad utbetalningsperiod. Redogörelser och rapporter avseende Projekt ska lämnas i den ordning som anges i beslutet om beviljande av medel eller när Formas begär det.

4.3 Utbetalningsperiod och dispositionsrätt

Av Godkännande av villkor framgår under vilken tidsperiod projektmedel kommer att betalas ut liksom hur länge medlen får disponeras. Om särskilda skäl föreligger kan, efter ansökan, förlängning av rätten att disponera utbetalade medel beviljas. En sådan begäran ska innan dispositionstidens utgång ges in av Medelsförvaltare och Projektleddare gemensamt i Formas ansökningssystem. Till ansökan om förlängd dispositionsrätt ska bifogas en motivering för att styrka särskilda skäl, uppgift om ännu inte utnyttjade medel samt en översiktlig plan för hur Projekt kommer att slutföras. Förlängning av dispositionstiden är inte möjlig inom alla utlysningar även om särskilda skäl föreligger.

Projektmedel ska disponeras för att genomföra Projekt på det sätt som har angetts i ansökan om medel som lämnats till Formas, dock med de justeringar som kan komma att krävas om Formas beviljande av medel understiger sökt belopp. Vidare ska medlen disponeras i enlighet med villkoren för beslutet. För mer betydande ändringar av medlens disposition, krävs en gemensam skriftlig framställning till Formas från Medelsförvaltare och Projektleddare. En sådan framställning ska göras i samband med att behov av ändring uppstår. Formas kan efter prövning och inom ramen för beslutet om beviljande av medel medge ändringar.

4.4 Slutlig ekonomisk återrapportering

Medelsförvaltare ska lämna slutlig ekonomisk återrapportering senast tre (3) månader efter dispositionstidens slut. För Projekt längre än 18 månader ska en ekonomisk lägesrapportering lämnas till Formas årligen.

Formas kan besluta att slutlig ekonomisk återrapportering ska lämnas vid annan tidpunkt. Ett sådant beslut anger avstämningsdatum och delges Medelsförvaltare minst tre (3) månader före avstämningsdag.

Om Projekt avbryts i förtid gäller särskilda bestämmelser enligt vad som anges i avsnitt 6.

4.5 Återbetalning av överskott

Outnyttjade medel som redovisas i den slutliga ekonomiska återrapporteringen ska återbetalas enligt underlag från Formas inom trettio (30) dagar från den dag då underlaget har mottagits.

Ett överskott motsvarande maximalt ett halvt prisbasbelopp får behållas och användas för forskningsändamål liknande det som medlen avsåg. Om överskottet överstiger ett halvt prisbasbelopp ska det återbetalas i sin helhet.

5. Särskilda bestämmelser för Projektpart som får statsstöd

Bestämmelserna i detta avsnitt (avsnitt 5) gäller för Projektpart som bedriver ekonomisk verksamhet och därför beviljas medel i form av statsstöd eller stöd av mindre betydelse.³

5.1 Ekonomiska svårigheter

Mottagare av medel får under Projekt inte vara i ekonomiska svårigheter och Medelsförvaltare ska omedelbart meddela Formas om sådan situation uppkommer.

5.2 Stödberättigande kostnader

Utöver vad som framgår av 4.2 ska kostnader, för att vara stödberättigande, vara särskiljbara från organisationens övriga transaktioner i Projektparts redovisning.

Stödberättigande kostnader utgör det underlag som beviljning av medel beräknas på.

Den rättsliga grunden avgör vilka kostnader som är stödberättigande. Stödberättigande kostnadslag kan vara:

- personalkostnader/lön,
- kostnader för utrustning, mark och byggnader/avskrivnings- och lokalkostnader,
- kostnader för konsulter och licenser m.m.,
- direkta kostnader/driftkostnader, samt
- indirekta kostnader i den omfattning som framgår nedan.

Projektpart får göra påslag för indirekta kostnader med högst 30 procent på sina stödberättigande personalkostnader.

Kostnader som uppkommit hos Projektpart när denne varit i ekonomiska svårigheter är inte stödberättigande kostnader.

5.3 Återbetalning av medel

Medelsförvaltare eller Projektpart som erhållit mer medel än vad denne har rätt till enligt statsstödsreglerna ska återbetala sådant belopp till Formas. Återbetalning av överskjutande belopp ska ske till Formas senast trettio (30) dagar efter slutlig återrapportering. Återbetalning från Projektpart ska ske via Medelsförvaltare. Ränta på beloppet utgår enligt räntelag (1975:635).

Återbetalning av överskjutande belopp jämte ränta ska ske också om Projekt avbryts i förtid inom av Formas utsatt tid.

6. Åtgärder vid åsidosättande av villkor m.m.

6.1 Anmodan att uppfylla villkor

Om villkoren för de beviljade medlen har åsidosatts och denna brist enkelt kan avhjälpas kan Formas anmoda Medelsförvaltare att tillse att villkoren för de beviljade medlen uppfylls inom viss tid. Formas kan i sådana fall begära att Medelsförvaltare kommer in med en åtgärdsplan till Formas av vilken det ska framgå vilka åtgärder som kommer att vidtas för att uppfylla villkoren och när detta kan ske. Formas prövar om åtgärdsplanen kan godkännas eller om medelsfördelningen i stället ska avbrytas.

³ Se förordning (2017:195) om stöd till forskning och utveckling samt innovation inom miljö, areella näringar och samhällsbyggande samt Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (GBER) respektive förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (de minimis). Se även Kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (2016/C 262/01).

6.2 Avbrytande av utbetalning eller annat förtida avslut, återbetalningsskyldighet och återkrav m.m.

Formas kan besluta att, helt eller delvis, avbryta utbetalning av beviljade medel eller att avbryta rätten att disponera utbetalade medel om

- Projekt inte kan genomföras i enlighet med beslutet om beviljande av medel,
- åtgärdsplan enligt 6.1. inte kan godkännas av Formas,
- Medelsförvaltare eller Projektpart, genom att lämna oriktiga uppgifter, utelämnat uppgifter eller på något annat sätt förorsakat att medlen har beviljats felaktigt eller med ett för högt belopp,
- medel av något annat skäl beviljats felaktigt eller med ett för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta,
- återrapportering inte gjorts,
- ekonomiska oegentligheter förekommit,
- oredlighet eller annat oetiskt handlande har förekommit,
- företrädare för Projekt genom sitt handlande eller av annan anledning visat sig klart olämplig att planera och genomföra Projekt som uppbär medel från Formas, eller
- Projektvillkor i övrigt inte har uppfyllts.

Formas kan besluta att tillfälligt stoppa utbetalningar av beviljade medel under pågående utredning om oetiskt handlande eller annan anledning som kan föranleda att Formas avbryter utbetalning av beviljade medel.

Projektpart som mottar eller har mottagit stöd enligt förordning (2017:195) om stöd till forskning och utveckling samt innovation inom miljö, areella näringar och samhällsbyggande är återbetalningsskyldig om någon av de grunder som anges i punkterna ovan föreligger. Formas kommer att efter särskilt beslut helt eller delvis kräva tillbaka medlen jämte ränta enligt räntelag (1975:635).

Om medlen utgör otillåtet statsstöd kommer Formas att återkräva medlen jämte ränta från utbetalningsdagen i enlighet med lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler.

Projektledare och Projektpart som inte uppfyller sina åtaganden kan undantas från möjligheten att erhålla framtida medel från Formas.

6.3 Slutlig ekonomisk återrapportering

Om Formas beslutar att avbryta utbetalning av medel eller om Projekt avbryts i förtid av annat skäl ska slutlig ekonomisk återrapportering ske senast tre (3) månader efter den dag Formas, Medelsförvaltare och Projektledare kommit överens om att Projekt ska upphöra eller då endera av dessa ensidigt fattat ett sådant beslut.

6.4 Återbetalning av outnyttjade medel

Medelsförvaltare ska återbetala medel som inte har använts till kostnader inom ramen för Projekt till Formas senast trettio (30) dagar efter att Formas har mottagit den slutliga ekonomiska återrapporteringen.

6.5 Utrustning

Vid förtida avslut av Projekt kan Formas komma överens med Projektpart om att utrustning som anskaffats med stöd av medel från Formas ska överlämnas till Formas eller till annan Projektpart.

6.6 Avvecklingskostnader

Om Formas beslutar att avbryta utbetalning av ett medel och detta inte beror på åsidosättande av villkor ska Formas och Medelsförvaltare komma överens om hur skäliga avvecklingskostnader ska finansieras.

7. Uppföljning och revision

7.1 Vetenskaplig granskning

Projektpart ska, på Formas begäran, för vetenskaplig granskning, ge Formas tillgång till det fullständiga forskningsmaterial som hör till Projekt i den utsträckning som medges enligt offentlighets- och sekretesslag (2009:400).

7.2 Ekonomisk granskning

Formas eller person/-er som Formas utsett, t.ex. auktoriserad revisor eller utvärderare, har rätt att granska Projekt och ta del av handlingar som kan lämna upplysningar om ekonomiska, tekniska eller andra förhållanden i Projekt. Projektpart ska då, på egen bekostnad, ställa allt erforderligt material till förfogande. Denna rätt gäller i tio (10) år från dagen för beslut om medel, dock minst i fem (5) år från det att slutrapport inkommit till Formas.

7.3 Uppföljning

Projektpart ska efter att Projekt upphört tillhandahålla uppgifter på Formas förfrågan i tio (10) år från dagen då slutliga återrapporteringen ska vara inlämnad.